

Nr 102.

Av herrar **Sandén** och **Myrdal**, om viss ändring i lagen om adoption.

Befolkningskommissionen har i sitt Betänkande i sexualfrågan (Stat. off. utr. 1936: 59) givit starka skäl för att ensamma barns fostran till helgjutna, socialt välanpassade individer allvarligt vedervågas (se sid. 53—54, 183—195). Emellertid är barnfattigdomen i många familjer ofrivillig. Befolkningskommissionen gör i sitt nyssnämnda betänkande (sid. 25) — visserligen under starka reservationer — det antagandet om storleksordningen av steriliteten, »att 10 % av alla äktenskap bli va ofrivilligt barnlösa, 7 1/2 % få blott ett barn och nya 5 % blott två barn». Kommissionen når på grund härav bland annat följande slutsats: »Vid fall av sterilitet i äktenskapet kunna för makarnas del åtminstone delvis och — vid sterilitet efter ett eller två barns födelse — för barnens del helt de därmed förbundna psykiska farorna undanröjas genom upptagande av fosterbarn; i helt barnlösa äktenskap borde därvid ej blott, såsom nu ofta sker, ett barn utan minst två upptagas i familjen.» I en nyss avgiven motion hava vi ytterligare utvecklat det stora intresse, som föreligger, att hemlösa barn komma att upptagas såsom egna barn och därigenom få verkliga hem.

Advokaten Ruth Stjernstedt har nyligen i en tidningsartikel påpekat, att 8 § lagen om adoption innehåller en bestämmelse, som utgör ett hinder mot genomförandet av dessa önskemål: »Har sökanden (om tillstånd att antaga adoptivbarn) bröstarvinge, skall tillstånd vägras, där ej synnerliga skäl till adoptionen äro.» Denna bestämmelse har tillkommit efter förslag av lagberedningen, som i sina motiv därom anförde följande (Lagberedningens förslag till revision av G. B. och vissa delar av Ä. B. II, sid. 37—38): »I fransk, tysk och schweizisk rätt gäller såsom villkor för att någon må adoptera, att han själv icke har någon äkta avkomling, att han nått en viss högre ålder och att en viss åldersskillnad finnes mellan honom och den, som skall adopteras... Anledningen till förbud för den, som redan har egna legitima avkomlingar, att verkställa adoption lärar i främsta rummet hava varit hänsyn till det intrång i sådana avkomlingars ställning, som adoptionen skulle innebära. Överhuvud samma betraktelsesätt har föranlett föreskriften om en viss minimiålder hos adoptanten. Så länge han enligt naturens ordning kan bringa barn till världen, har man funnit det olämpligt att låta honom antaga adoptivbarn, vilkas intressen komma i kollision med den naturliga barnens, om sådana födas... Vad först angår förbudet mot adoption, då adoptanten har egna avkomlingar, synes det visserligen böra vara regeln, att adoption i sådant fall ej beviljas. Det kan dock tänkas fall, då adoption vore synnerligen önskvärd, oaktat egna äkta barn

finnas, såsom om någon vill adoptera en nära släkting, som uppfostras tillsammans med adoptantens egna barn, eller makar med egna barn vilja adoptera den enes barn utom äktenskapet. Därför har . . . i 8 § införts bestämmelse, att, när adoptanten har egen bröstarvinge, sökt adoption skall avslås, om ej synnerliga skäl tala för adoptionen.»

Enligt vår mening är det betraktelsesätt, som ligger till grund för ifrågasvarande lagbestämmelse, ensidigt materialistiskt och står i dålig överensstämmelse med nutida familjesträvanden. Det synes oss ej blott för föräldrarna utan framför allt för det ensamma barnet kunna vara väsentligare, att familjen göres fullständigare och barnet får uppväxa i en sund syskonmiljö än att barnet får en större framtida kvarlåtenskap efter föräldrarna.

På grund av vad här anförts våga vi hemställa,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande sådan ändring av 8 § lagen om adoption, att den icke lägger hinder i vägen för att barnfattiga familjer fullständigas genom adoption.

Stockholm den 22 januari 1938.

J. Sandén.

Gunnar Myrdal.
